Deacair comhaireamh a chreach
[RIA 645 (24/B/27), 266]
[An English translation of the poem is written on the facing leaves of the MS]
[Deibhidhe, Dán Díreach]
Blogh do Chaithréim Donnchaidh meic Ta[i]dhg Ruaidh [Uí Cheallacháin] annso síos

1 Deac(h)air comhaireamh a chreach
O Ceallachán céimairmheach
a-ta róin ríomh a shiubhal
gníomh as coir do chuimhniúghadh.
2 D’iomad a chreach os a chenn
ni cosmhuil uile a n-áireamh
dul ’na seilbh do dhénamh dhamh
feidhm ’na dheghaidh is docar.
3 Níor ghar a n-aireamh uile
creacha Coise Carrthuighe
mor mbo gan cheilt ’na chreachaibh
da mbreith do ó Dheiseachaibh.
4 Do chuir Muigh Dile air dith cruidh
(i)’s Oilen Muireoige ar mad(h)uin
Ard Ferta do airg go sal
ón Aird Creachta go Casan.
5 Do creachadh leis léna mhór
Coill na Tuirech le a thrómshlógh
Sron Chaillige do chreach sin
maille re a chreich do [chosain?]
6 Béal Átha an Cháolaigh do chreach
Coirce an(n) Bhuidhe cuaird airmheach
berta Dhonnchaidh as diobh sin
gach gniomh ordhreic do arduig[h].
7 Baile Í Baoi gan chródh do chuir
do chreach Caislean an Grásuig
Ros Meic Eoghain do airg thiar
gan bheóguin do airg Aird[...].
8 Sluagh meic Oilen is ard blagh
tar Siuir soir mar do-chuadar
laoich fan gcradh nar dhrodh dannair
mar lámh toir a tto[......].
9 Cill Teighnein do loiscidh leis [268]
gniomh is mor é re aithris
sí a bhfoilmhe mar chách do chuir
Rath ó nGuibhne do dhíthigh.
10 Go Sliabh na mBan bFhionn do ar ndul
sluagh Donncha[i]dh dána an siubal
o dhruing mur do chreach gach cuan
creach a gach druag[.......].
11 Creach mhor o Lios Rúanach rug
ní cosmhuil damh a dhearmad
Cill Forghlan gan chrodh do chuir
comlom da gcur le chreachaibh.

12 Cairgin na Serrach mar s[o]in
Domhnach Mór uaidh gan aonbhuin [leg. -bhoin]
creacha bó ar a bre[i]th do chuir
da mbreith do ó na Dumchuibh.

13 Tar éis creachta críche Gall
’na gcró catha ’na thimcheall
cáor shluagh o Eallaimh do oil
go n-eanguibh sróill re slóghaibh.

14 Coill na Manach ga mo blagh
Magh Caisil do chreach Donnchadh
is Tuath Rois an uair eile
re chois ua[i]dh go n-arg[...].

15 Crodh Cuanach ’na cheann do chuir
d’eis an Aghasdar d’arguin
creacha Oireacht uair mur sin
le roinneart uadh da n-arguin(n).

16 Drom Caoin ’na labánach leis
Drom Bainne biaidh da aithreis
Ráth an Bharraigh is dá bhlagh
sgáth re nGallaib ui g[.....].

17 Creach Lesa Laoich do (do) dhénamh
is creach Chróich an Phuirséaluigh
(i)s Dún Déide re sal mur so
ní rad breige na mbath[....] [leg. na briathra?].

18 Cos Mhaoil Chéirde as deimhin do
do chreach agus Cloch Gleannó
Ceann Sáile do chreach ’san chéim
taille na gcreach a chathreim.

19 Gleann Corbraidhe do chreach [sin] [270]
ó ttug mór chreach air maidin
tug ó Thuínn Chlíodhna do chródh
gan bhuing diomda do Dhonnchadh.

20 Le truime a chreach fa cheim lan
do bhí a mBealach na gCrosán
go midin [leg. madan?] gidh eadh do an
gan tegh (?) tar bagur biodhbhadh.

21 O Dhun Úrlann taobh re tuinn
do chreach sé síos go Sionuinn
sliocht a fhoghla ó muir go muir
comhla do chuir re creach[aibh?].

22 O Ceallachain na gcolg sean
clann Uilliam leis do lingedh
ní thug síodh ’na ágħaidh uaidh
crioch gur aghain an athuair.

23 Ar foslongport faoi do chuir
d’éis na gcreach dho do dhénamh
agaidh a gcathir Chinn Lis
linn is fachain da aithris.

24 Musgraidhe Cuirc do chreach soin
tar eis Eatharlach d’foghail

sith gan uaim ana aghaidh
a bfhrith uaidh ’na n-easbudhaidh [leg. -aibh?].
25 SeanRathan [i]san tír thoir
is I(o)bh Faigthe uadh d’argoin
da mbeth [word missing] ar a fheaguin
do chreach Baile an Bhisdéluid[h].
26 Baile an tseanChaislean roim righ
do chreach-sin da Choill Mabín
Coill Clúana do chreach mur sin
a-steach uadha do fholmhuigh.
27 Mar cuis diomdha ar Dhonnchadh sin
tri creacha Cairge an Unnraidh
Cluain Dallain ’na ccenn do chuir
is Ceall Ghallain uadh d’arguin.
28 Ní bfhuill aonbhaile as derbh dhuinn
náchair chreach do chloinn Ghibúinn
ní beag liom a ndaileamh dhe
ní bhem da n-áireamh [uile?].
29 Baile Meic Patraig (ro) thoisg the [272]
ar gcreachad[h] Cathrach Druinge
Magh Chroine do chreach gan bhoin
gár chóire creach da chreachaibh.
30 Dun Guillen gan chrodh do chuir
Baile Í Ghlaisin le a ghasra[idh]
sliocht a fhóghla ar fedh an fhuinn
tarla gur leam[.......... ...].
31 Baile ideir da Abhainn
creacha mionca ar mhionMhanainn
an Chloch Liaith do lomadh leis
as orrad d[....................].
32 [...ig] ó cheann go ceann
do chreach-san mor chuaird aithghéarr
sul fríth ám ar fhaire a gceann
g[.............................].
33 [..... ...] creach marr sin
do chreachag leis Lis Fingin
da sgéaluibh a mbeth gan bhoin
sa nd[...............................].
34 Do airg sé ní dheachaidh de
Caimthir is Cois Bhríde
mac Thaidhg an gach tír ale
díobh gur airg gach aonbhaile.
35 An Seangharrdha fa toisg the
do chreach agus an Churr Bheithe
Insi Í Chuin[n] do chreach (mar) sin
da leath an fhuin[n] gur fhásaigh.
36 Creach do Chorca Bhig do bhean
Ath Fhada uadh(a) do hairgeadh
Át[h] an Chairn do chreach ’na cheann
ní creach gan ainm da n-áireamh.

37 [...] gcreacha do dheanamh do
Cúil Ceap is Caithir Móna
sliocht a rúin orra do an
Cúil Ó gCorra do chreachadh.
38 [Cill] Chua do chreach mar sin
Cill Uachtair Muighe air maidin
Ceall Tulach do budh tuar cruidh
go romhuch uadh dá hárguin.
39 Nior chumhdach da gcreachaibh sin [274]
ar ndul dóibh fa Dhruim Finghin
le tóir do cailleadh a gcrodh
dóibh níor dhaingen air Dhonnchadh.
40 Do loisg Donnchadh ní dal sguir
Baile na Marta ar maidin
do-chua[i]dh go moch da mu(a)sgladh
an Chloch fuair a forlosgadh.
41 Do-rine se siubhail te
foslongphort feadh dha oidhche
a nDrom Fhada is ann do shuig
adhbhar aga ara fhoghluibh.
42 [...]isdigh Ó bhFearghusa faoi
do chreach-sin d’foghail aonláoi
mná fer ag bual a mbasa
ar sluagh feadh O bhFergusa.
43 AoibhMagh Coille le cheile
do chreach ger chúis aithmhéile
níor cosmhuil cur ’na chuinne
dul fo horsuin nEochuille.
44 Oighre oiléan na dtreas dte
do chreach Ciarruídhe Chorcuídhe^{s}
s(h)luagh sin fa tréan a dtrodaibh
le sén da dtigh tangadar.
45 Ro dhíthigh Donncadh ma(i)r sin
Baile Mhudain ar madin
bith aige a n-aghaidh a chen(n)
fada a fhoghail da haireamh.
46 Do crech Oilean Innsi Duine^{s}
tug leis líon a láochra[i]dh[e]
easbadh do-choidh ar a gcrodh
mur do chreach-sin [leg. -san] brúaigh Bhanndon.
47 [Crio]c Clairin do chreach go muir
Cill Tinche is é do fholmhaigh
a fhioch mur do aghain air
c[rí]och gan fhaghail níor fhágaibh.
48 Creach mhor don mhuintir do bhean
Inis Chaoin do chreach se[i]se[a]n
an bhean dubh do chuir gan chrodh
ní bhfuil ar ndul do Dhonchadh.
49 Cineal Aodha nirbh fáth sguir [276]
Cineil mBéice uile d’arguin

Gleann an Cruim do chreach mur sin
ar mbuing da chreach do Chorcadh.

50 O Ceallachain na dtreas dte
a dtimchill chreach Ó gCairbre
bro laoch fá dána(dh) a ndeabhaidh
gaoth ágha ’na n-eitheduibh.

51 [F]earrna na soitheach mur sin
sluagh mic Oilein do fholmhaigh
tárla mor n-edala ann
slogh nar eadána a n-aonbhall.

52 [Ra]itír Í Chearbhuil do creach
ar n-arguin Insi Geimleach
nior bheith gan bhearnadh da gcródh
mur chreith [leg. chreich?] Bhernadh na mBráthar.

53 [Ra]th O gCiabhadh do airg ann
creach throm ó Thuaith na nDroman
I(o)bh Laoghaire biodh ’na bla[i]dh
díobh gach aonbaile d’arguin.

54 [A]g ro creach on Chaislen Mhor
mac rí fa truime tinol
riom cean(n) do chuir ar mh’aire
ar bhen(n) do Mhuigh Mhuisgruidhe.

55 Glean Fleisge do bheir gan bhoin
Musgraidhe Luachra leis d’argoin^{s}
an Ghabháil Cham do chrech sin
do bharr na gcreach do chruin[n]ig[h].

56 ...[e] n-áireamh ní anfadh mé
m(h)einic do chreach Cois Mháighe
creach do gach baile do bhen
da mbedh mh’aire ar a n-aireamh.

57 [...] dobharchon diothmhar dhe
is Cois Chalaidh na Feirse
a bhreith ar bhúaibh ’ga bhfághail
do chreach ua[i]dh(a) go hursanuibh.

58 [...] cuirinidhe do chreach sin
Ceall Anntighearna do fhalmhaigh^{s}
creach Enaigh ’na gceann do chuir
do-bherair geall da ngniomhuibh.

59 [...] an Dísirt ar ndul do [278]
mur chreachaibh Cuala is Ochto
mac Oilean a n-uair na gcean(n)
an t-oiléan úadh do hargeadh.

60 [...] da n-áireamh uile
creacha criche Chiarruidhe
an chríoch do chuir as a cruth
a bhfuil da dtíth [leg. dhíoth?] re Donncadh.

61 [Ris]derd Paeir buan a bhladh
is maith f[h]uair é re marbhadh
do bhí do chonfadh áigh air
nar doigh Doncha(i)dh ’na deaghaidh.

62 [...] Urmhumhan árd an sdair
mur cách ní mór nar maidhmadh
do ghaibh sé siobhal roimhe
is é a n-ionnad iargoile.
63 [...] Briain is da blagh
do chuir seisean ar siubhal
síol mBria[i]n re haoinfhear níor fhan
do maoidhedh ’na ndiaig Donnchadh.
64 A-ttuaig iona ruaigh dhe^{s}
a mBealach Osbéid uaithne
fríth le toir fa cheann a gcruigh
gurbh fearr dóibh [.........].
65 [..............................]
ruag ar Mhuiris mac Tomáis
sgeal gan cheilt is daoire dhoibh
eich is daoine na nd[.........].
66 [..................... ...] glas
an t-iarla is é ’na Shemus
le neart sluagh do lathair leis
a-táthar ua[.............. ...].
67 Cródh Mhusgraídhe beg da bhlágh
do b(h)eanadh dhe le Donnchadh
beim san gcrodh gur doilghe dho
ar mbreith ar oighre an iarla.
68 Magh Dhonnchaidh dá n-airmhinn air
sgéal ordhraic é fan [....... ...]
cuid dá bhlagh é í(o)s da fhalaigh
do gha(i)bh se [...................].
69 Magh Carrthaigh Mór ga mo blagh [280]
cuid da chlú a chur ar siobh[al]
a eich i(o)san deabhaidh dhe
beanaidh ar mbreith a bhuaidhe.
70 Ocht n-eich deag do dhiogras sguir
do bhean do mhac meic Dhonnchaidh
ní mór nar maidhmadh se sin
’sgan é dana[................... ...].
71 Eogan mac Taidhg b(h)eag da bhuaidh
do mhairbh a measg a mhorshlua[i]gh
re trean orthaibh san ionad
sen Donnchaidh da de[imhnioghadh?].
72 Do bhí a mbun Bhaile an Cholaigh
le a shluag siubh(a)lach seanamhail
Ó Caoimh airna bhreith a mbroid
gur sgaoil ó bhe[i]th ’na bhra[gha]id(h)
73 Sean Ciarraidhech cuid da sdair
a ghabhail de ní dheachaidh
marbhadh a bhuighne as bert áigh
ní terc cuimhne ara chonmháil.
74 Brugh Mheic an Chaim do chreach sin
Ceall Lúirighe Lios Tuathail

ní rachadh acht sluagh mur sin
fan Achadh Mór ar maiden [leg. -in].
75 Baile Í Chaolaigh a c(h)rodh do chuir[s]
Learg Ó tTorna do dhíthigh[a]
do-níd a sgar síthe ar siúbhal[s]
cródh críche do chruinniughadh.
76 Tug Ceall Fhiachna a n-easbaidh cruidh
Ceall Fhloinn is é do fhásaigh
beart fa-dera damhna guil
Garrdha an Fhedha do fholmhuigh.
77 Crodh Dubhátha an lá-sin leis
(i)s ocht n-eich deg ó mhac Muiris
tug sé a n-ionnad d'foghail[s]
gurb é an siobhal séanamhail.
78 O Fhiannaid ar an dtaobh thiar
go Dubhath do airg d'áonrian
meraidh go brath ana bhlaith [leg. bhladh?]
fa[th] a deana[i]mh do Dhonnchadh.
79 Ath Te agus Senbhoith mar sin [282]
do chreach is Cnoc an Iubhair
líon cen do-choigh fa oireacht
nar bhean toir 'sa dtoraídheacht.
80 An Choill Mhor m(h)einic do chreach
ní bhiam uirthe go háirmeach
iomad a mbuair dha mbreith leis
gach uair mur chreith [leg. chreich?] ón Chl[...].
81 Rug Donnchadh mas doil[i]g dhóibh
creach ó coilltibh O Liabáin
níor lean tóir da aithle air
da aithne dhóibh ina ndeghaidh.
82 Drom Árd 'sa[n] Cheapach da chreach
Baile an Garrdha 'san Ghráinseach
brath air a mbuaibh mur tharla
go Cluain Cath a cumarda.
83 Raith na Saor do lomadh leis
Ceall na Fioghnoige fagbhu[i]s
terc dhibh nachar chuir gan chrodh
a bfhuil don tir 'na timcheal.
84 I(o)bh Connaill mur do chreach sin
sliocht a dhithe a ndíaigh Donnchaidh
níor mhaith an doigh déanamh air
tóir da fheghuin do adhaimh.
85 Dun Cip arna creachadh dho
Caithir Easa Ath Daro
do chreach Croma mur an mBrugh
a breith orra níorbh annamh.
86 Tulach Orbhaidhe an fhóid te
Ath Níd is Buaile Bhaile
Tulach O Bhín [leg. Bhinn?] blagh gan bhéim
linn da car ana caithreim.

87 Gan aonbhaile do dhul de
gan creachadh do Chos Mháighe
tir biodhbhadh do chu[i]r gan crodh
níor sgu[i]r diomdadh do dea[namh?].
88 Creach an Duibheannain díobh so
ó Bhrugh Rígh rug trí chreacha
fa Raith Chano(i)nn do-chuaidh sin
is rolom uaidh do fhag[aibh?].
89 Mac Ríain (?) sa Dromain do[s] [284]
do chreach agus Cnoc Samhna
Dún Crot is buille ar a bhlagh
is Cnoc Luinge do lomadh.
90 Do creach O Ceallachain s[o]in
is Builgidin an Bhosga[i]dh
creach Aine le a gcreich do chuir
ar mbreith bháire(dh) ar a bhiodhbhaibh.
91 O Cill Mho Cheallóg do bhean
creach is córa do mháoidheamh
dar linne fa bhlagh gan bhéim
cradh na Cille ’na chaithréim.
92 [...] an Ruighleigh beag do bhlagh
do chreach is Carruig Sidthaig
mac Taidg i(o)s [gan?] aire air
Baile an Aird no gur fholmhaig.
93 [. ..] Shiurdain ’na gceann do chuir
is an t-Oispidéil d’arguin
gan luagh agha da n-easbaidh
an sluagh [.................. ...].
94 Do c(h)reachadh leis-sin Loch Guir
an Conntaoi as cuid da sgéalaibh
a ndeóig a ghniomh ar Ghaillaimh
di[............................... ...].
95 [Caithir] Gobain gniomh aigh[s]
is creach Chaisleán Ó Liatháin
Rath Chormaic do chreach mar sin
as creach ordraic [...............].
96 [.....................................]
Cill Daighnín dó airna harguin
tóir ag ceileabhradh da [.....]
[...................................].
97 [Creach?] Thigh an tSeiscinn teas tug
creach bó is baile Bhódug
an Choill Mhór gan chrodh do chuir
nior lor gan chor ’na chárt(h)u[i]g[h].
98 [...t] an Bharraigh toisg the
crioch Bharrach do airg uile
[............] go mall a-muigh
gan oilean ann nar fholmhaigh.
99 Baile an Curraigh do chreach dhíobh [286]
Dun Céidil is Cill Cuirchin

creach do Léim Lára do bhean
do budh céim dána a dhéanamh.

100 Baile [na?] Cloiche as derbh dho
do loisg é a gceann a creachta
[......] thuinne as a crodh do chur
a luime ar ndul o Dhonnchadh.

101 [Ní?] cosmhuil nachar creach sin
Ceall na Mallach uair éigin
[sc]uain air a chreachaibh níor chuir
go ndeachaidh uaidh air aireamh.

102 [G]arda a gcaisleanaibh do chuir
ar comair chloinne an Bharraigh
[slu]agh Dhonncha[i]dh ann re n-aghaidh
mall orthaibh ag anamhain.

103 [Baile] an Chaisleán do chreach sin
Barraigh ann agus Roisdigh
[a shl]uagh ar ndul go dorus
gan sgur uadh le hurúghas.

104 [Creach do] Ghleannamhain gníomh aigh
mor mbó ’s do Bhaile She[a]áin
Móin Ainmne as a cródh do chur
a bfhailme ar ndul ó Dhonnchadh.

105 [Baile] Atha hUbhla mar sin
Baile an Droichid do d’arguin
[do] cuir an chreach-s[a]in re rádh
easba[i]dh cruidh ar an gComan. Crioch...